

Pensioen special

Seizoen 1, nummer 1

Bent u aantoonbaar in control?

Inleiding

Dit is de eerste pensioen special van Milliman Pensioenen. Deze special verschijnt een aantal maal per jaar. Ons doel is om informatie te verschaffen over ontwikkelingen op pensioengebied die relevant kunnen zijn. Zo willen wij ertoe bijdragen dat u 'in control' bent over uw pensioenrisico's. Deze special versturen wij aan pensioenfondsen, pensioenuitvoerders en werkgevers.

Daarnaast wijzen wij u op opvallende relevante nieuwsartikelen die ons opvallen in de media. Bij iedere pensioen special gaan wij nader in op één pensioenonderwerp als daar aanleiding toe is. Als u wilt reageren kan dat via secretariaat.amsterdam@milliman.com. Wij kijken uit naar uw reactie.

Pensioenactualiteiten

In deze pensioen special vestigen wij de aandacht op de volgende onderwerpen:

BEHEERSING NIET FINANCIËLE RISICO'S

Nu financiële risico's steeds meer in beeld en onder controle zijn, verschuift de aandacht steeds meer naar niet-financiële risico's. Wij zien dat DNB extra aandacht geeft aan de governance van niet-financiële risico's en aan de beheersing van operationele risico's. Uw bestuurlijke aandacht voor deze onderwerpen is dus gewenst. Bent u pensioenfondsbestuurder dan bent u mogelijk al benaderd vanuit de DNB met een vragenlijst over dit onderwerp. In onze recente roundtables zijn wij hierop nader ingegaan.

CENTRAL CLEARING VAN DERIVATEN

Een actuele ontwikkeling is het fenomeen central clearing. In eerste instantie is dit onderwerp op de agenda gekomen door Europese richtlijnen. Inmiddels blijkt dat ook marktbewegingen (de houding van banken bijvoorbeeld) leiden tot een druk om tot central clearing van derivatenposities over te gaan. Dit heeft niet alleen effect op de wijze waarop renterisico wordt gemanaged, maar ook op bijvoorbeeld de wijze van afdekking van valutarisico. In de volgende jaarwerkperiode zal dit onderwerp meer aandacht krijgen. Graag helpen wij u bij de voorbereiding daarop.

VERHOOGING FISCALE PENSIOENLEEFTIJD NAAR 68 JAAR

Per 1 januari 2018 gaat de fiscale pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar. De AOW-gerechtigde leeftijd gaat per 1 januari 2022 omhoog van 67 jaar naar 67 jaar en drie maanden. In de meeste gevallen vraagt de verhoging van de pensioenrichtleeftijd actie van u als werkgever op het pensioendossier. Om de pensioenleeftijd in uw pensioenregeling te verhogen heeft u bijvoorbeeld instemming nodig van uw werknemers. Dit betekent dat u met hen in overleg moet treden over de pensioenregeling. Voor de grote bedrijfstakpensioenfondsen zullen sociale partners dit onderwerp oppakken. Aanpassing van de pensioenleeftijd naar 68 jaar heeft gevolgen voor bijvoorbeeld uitruilfactoren en vraagt om een heldere communicatie voor zowel de deelnemers in een pensioenfonds als de werknemers in een verzekerde pensioenregeling. Wanneer u bij deze wijzigingen ondersteuning nodig heeft, kunt u contact opnemen met Nathalie Smits op nathalie.smits@milliman.com.

NIEUWE PRIVACYVERORDENING RAAKT OOK DE PENSIOENSECTOR.

De nieuwe Europese privacy verordening die eind mei 2018 van kracht wordt, heeft ook impact op pensioenfondsen. De pensioensector beschikt over veel persoonsgegevens, en valt daarmee onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Dit vraagt om nieuw beleid en extra aandacht voor uw operationeel en uitbestedingsrisico. Bij onvoldoende invulling hiervan kunnen hoge boetes worden opgelegd (tot wel €20 miljoen). Zie voor meer informatie over dit onderwerp ook:

<https://www.rijksoverheid.nl/...van.../algemene-verordening-gegevensbescherming>

PUBLICATIE REGEERAKKOORD

Op 10 oktober werd het regeerakkoord gepresenteerd. De sociale partners worden 'onder druk' gezet om uiterlijk in 2018 tot een akkoord te komen, zodat in 2018 kan worden begonnen met wetgeving. In 2020 zou het wetgevingsproces afgerond moeten zijn en kan het implementatieproces starten.

Pensioenonderwerp: doorbeleggen na pensioendatum

Met ingang van 1 september 2016 is de nieuwe wet variabele pensioenuitkering van kracht. Met de pensioenoplossing Retirement Enhancement Trust (RET) heeft Milliman een systeem ontwikkeld dat kan helpen bij het ontwikkelen van een product voor doorbeleggen na de pensioendatum in de Nederlandse DC markt. De voordelen zijn onder andere:

- Een lagere prijs dan een verzekeringsproduct: met RET hoeft niet te worden voldaan aan de hoge kapitaals- en zekerheidseisen die momenteel gesteld worden aan verzekeraars.
- Beleggingsvrijheid voor de gepensioneerden.
- Langlevenbescherming aan de gepensioneerden.
- Sterfterisico verplaatsen van de uitvoerder naar het collectief van gepensioneerden, waardoor uitvoering door een PPI mogelijk zou worden. Een product waarbij de uitvoerder geen sterfterisico loopt, omdat deze wordt verdeeld onder de deelnemers. Onderstaande tabel geeft een vergelijking tussen RET en een gegarandeerd pensioen:

KARAKTERISTIEK	UITBETALING PENSIOEN	RET
Kans op hoger pensioeninkomen	In de hoogte van een annuïteit komen de risico-opslagen van de verzekeraar en de kosten voor het aanhouden van kapitaal tot uiting	Geen verzekeringsproduct - geen risico opslagen en kosten voor aanhouden van kapitaal en reserves
Bescherming tegen overleven van beleggingsrekening	Gegarandeerd pensioeninkomen	Biedt bescherming tegen diversificeerbaar lang leven risico, maar deelnemers delen volledig in sterfteresultaat
Beleggingsvrijheid	Indirect een opslag in de rente voor kredietrisico	Keuze tussen beleggingsfondsen
Toegang tot beleggingsfondsen	Nee	Ja

Bent u geïnteresseerd in dit product dan kunt u per e-mail contact opnemen met Rajish Sagoenie:
rajish.sagoenie@milliman.com

Roundtables en publicaties

- 7 juni 2017 en 27 september 2017

Op 7 juni en 27 september 2017 heeft bij Milliman een tweetal roundtable bijeenkomsten plaatsgevonden met als centraal thema "RISICOMANAGEMENT". Een aantal werkgevers en pensioenfondsbestuurders heeft hierbij gediscussieerd over de vraag op welke wijze aan risicomanagement, een pragmatische invulling kan worden gegeven. Met de gehouden seminars hebben wij een actieve bijdrage geleverd aan de discussie hoe pensioenfondsen en werkgevers aantoonbaar 'in control' kunnen zijn over hun pensioenrisico's. Mocht u interesse hebben in informatie over dit seminar, dan kunt u dit kenbaar maken op secretariaat.amsterdam@milliman.com.

- 3 maart 2017

Op 3 maart jl. heeft Milliman bij een seminar op Curaçao gesproken over "What should be an adequate discount rate, for the Dutch Caribbean, within the current financial environment?" Mocht u interesse hebben in de presentatie dan kunt u dat kenbaar maken via e-mail secretariaat.amsterdam@milliman.com.

Wist u dat

- Milliman wereldwijd 3.500 werknemers heeft.
- Milliman uitstekende oplossingen heeft om risico's in uw beleggingsportefeuille te reduceren.
- Milliman maandelijks de Milliman Market Monitor (MMM) publiceert waarin de belangrijkste financiële ontwikkelingen worden gepresenteerd. Mocht u interesse hebben dan kunt u dat aangeven en ontvangt u vanaf volgende maand de MMM. Zie ook onze toelichting op de website en de gepubliceerde overzichten over de afgelopen maanden: [lees toelichting](#)
- De klantenportefeuille waar Milliman de rol van certificerend actuaaris vervult sterk groeit.
- Milliman beschikt over een WFT vergunning, zodat ook werkgevers op het pensioendossier kunnen worden geadviseerd bij begeleiding naar bijvoorbeeld een APF of PPI.

Milliman heeft een sterke vertegenwoordiging in Europa met momenteel meer dan 250 consultants die onze klanten bedienen vanuit kantoren in Amsterdam, Boekarest, Brussel, Dublin, London, Luxemburg, Madrid, Milaan, München, Parijs, Warschau en Zürich.

milliman.com

Indien u vragen of opmerkingen heeft naar aanleiding van deze pensioen special, neemt u dan contact op met een van onderstaande consultants of uw Milliman Pensioenen contactpersoon.

CONTACT

René van der Meer
rene.vandermeer@milliman.com

Nathalie Smits
nathalie.smits@milliman.com

Tel: 031 (0)20 7601 888